



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Liberalitas

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

bellantur: sic anima quæ per charitatem spiritus salua facta est, non iustitiam mortua dicitur, sed illi reatu pruaricationi...

Per hanc, sicut fructus separatur à semine, cum sic fructus separatur: Sic & Evangelium separatur à lege, dum prouehitur ex lege. Aliter ab illis, sed non alienum: diuersum sed non contrarium.

Per hoc dum legem diuinam deseris, saluam non propter rem relinquas. Non aliter ergo nos de Dominica lege querimus quam quæ de optimo medico impariens ægrotus forsitan, qui cum ingravescere morbo fecerit vitio suo, imperitiam medicis accusat. Quasi vero curare vilam infirmitatem...

Non decet nouum pannum infuere veteri: Neque nouam legem confundere cum ceremoniis antiquis.

Præ parantibus intentat pœnam: Ita Evangelium creatur promittit gratiam. In apoph. 110.

Quomodo medicina non est causa mortis si vitia venena mortifera, licet his mali homines abutantur, & vel se interficiant, vel insidiant inimicis: Sic vitia peccatorum venena monstret & hominem male habentem sua abuentem, qui prius ferebatur improvidus, & per præcipit labatur, freno legis reuincat, & compositis doctis accedere gressibus: ita ut feruimus in nouitate spiritus, & bonum veritate licite: id est, viuamus sub præcepto, qui prius in modum brutorum animalium dicebamus: Manducemus de herbis, tras enim moriemur. Quæstione octaua ad Al.

Quomodo si lucerna quæ noctu præluxit iam orto die non obdormi solem, non solum non præstare officium, verum etiam ledere: Iudex & lex, si obstat ad meliora pergendum, in 3. ad Galatas.

Quomodo si frenus legitime vitur non is equus, qui lasciuia, neque qui mordet, sed qui pulere agitur: Ita & is lege vitur, qui non quæ inter necessitate, iocunde ac iuste viuere cogitur, quæ tunc quod ipsa non indiget, non metu legis recte factis inuitur, sed in tantum gratia: hic secure ac legitime vitur lege. Hom.

Quomodo si literarum apices pueris proponuntur, porro docere docet, non ex ipis excellit, verum aliunde peritæ gloriæ promeritur, atque ex ea eruditione præstantius vitur literarum: ita & qui legem transcedit, nihil opus habet doctæ lege, ipsa ipsam non metu, extequeat, sed ex virtutis desiderio hic non implet. Hinc ad quid lex? Quomodo modum & modicus modico vulneribus, non sano, neque bona valitudine prædoto. Hinc instructione opus est ei, qui prædago non indiget. Hom. 2.

Males ferre laborantes eo incendio liberant, non vt fanitate laborant in malum atque peram tuam nam præstare morbo moriendæ, quam ea ratione sanum fieri, vt insectum deterius dicitur: sed vt discentes infirmitatis incommoda & mala non iam in eadem incidant, vt sanitatem charius amplexi omnia gerant, que ad eam conferre possunt: Ita & Deus nos eripit de lege, non vt proceramus, quia non sumus sub lege, sed ne in eandem ignominiam recidamus. Hom. 3. ad Philem.

Quomodo si natura mel dulcedinem habet eandemque incedunt, ægrotis tamen amarum quid atque illotum est, non propterea illorum, sed ægrotius natura: Sic & lex tamen videatur propterea, non sua natura, sed nostra fit pigritia. De penitent.

Sicut in vitibus non vniantur fidis melodiam excitasse facti, sed omnes pari quodam numero percurrende: Sic in virtutibus, non vna tantum lex nobis ad salutem sufficit, sed omnes que diligenter obseruandæ sunt. Hom. 36. de virtutibus & vitis.

Quomodo si medicus febricitanti cuiquam, & gelidam potiosum intemptiue operanti, quo minus explere subundam vitam permittit auiditatem, eo magis augebit, non imminuet si quis & medicis officium sit potum cuiusmodi interdiceret, ægrotantem potione manere: sic & lex ipsa homines instruebat, vt hos reuocando abigeret, voluntas tamen peccati oblectatione detrahit, prauam hanc propagant cupiditatem, neque vnum aliud huiusmodi concupiscentia genus sed multiplex & varium promittunt, malum curare operata. Si quidem cum quis aliquid ex quo quod ferat animus, prohibetur illico inlanit, & furit maxime si peccatum tunc magis patet, cum lex præteritur, nam sine lege...

delictum emoritur, id est, nusquam esse existimatur. Lege autem extante, id decencia suggerente, viuunt peccatum, id est, extat & delictum esse conuincitur: vnde sciatur delinquant, qui legem transgrediuntur. In cap. 7. ad Rom.

Gregorius Nazianzenus. Sicut ex legibus nostris hæc vna admodum laudanda, & optime per spiritum lata: quæ possibilitatem honestam admiscuit, & ita statuit, vt quemadmodum serui obtemperant dominis, & vxores viris, & Ecclesia Domino, & discipuli pastoribus & magistris: Ita etiam homines cuncti potestatibus subditi sint sublimioribus non solum propter iram, sed & propter conscientiam, ac ideo & tributum soluant, & legem nequaquam ob malefactorum prohibitionem odio habeant, nec gladium expectent, sed timore quæriti à potestate laudentur, atqui amissis hæc est vnica, recto enim parit: superfluum vero abscondit. Vnus est sol, attamen sanos illuminat oculos, quam debiles magis obscuret. Vis vt aliquid etiam de nostris decere audeam. Vnus est Christus; sed vt vnam potestatem est, & in resurrectionem: in ruinam infidelium, in resurrectionem credentibus. Et his quidem petra est offensionis, & lapis scandali, qui non cognouerunt nec intellexerunt, sed in tenebris ambulat, vel idola colunt, aut vsque ad literam vident, & super hanc nec illuminari volunt, nec possunt. Aliis autem lapis angularis & petra laudabilis, qui colligantur sermone, & in ipso ambulat: aut si vis, margarita illa quam bonus ille mercator, omnibus quæ habebat diuenditis emit. Nobis autem fratres tale quid accidit, quum vitam nostram emendare nolumus, sed contra potestatem indignamur, quale & his qui agnotheten inculant tanquam malum, quum ipsi in certaminibus sint ignaui: aut medicum tanquam imperitum & temerarium incisionibus & aduentionibus, quum ipsimet male sint affecti, & auctoribus indigent remediis. In oratione ad subditos timore percussos.

Origenes. In vulneribus corporum postquam curata fuerint, remanet nudum ipsius vulneris signum, quod cicatrix appellatur. Vix enim est qui ita curetur, vt nullum suscepti vulneris residere videatur indicium. Transi nunc ab ista legis vmbra ad veritatem eius, & intueri quomodo anima quæ peccati vulnus acceperit, etiam si curetur, tamen habet peccati cicatricem in loco vulneris residentem. Quæ cicatrix non solum à Deo videatur, sed ab eis qui acceperunt ab eo gratiam, quæ prouidetur possit animæ languores, & discernere quæ sit anima ita curata, vt omni generi vestigium illati vulneris abiecerit, & quæ curata sit quidem, sed ferat adhuc veteris morbi in ipso vestigio cicatricis indicia. Hom. 8. in Leuitic.

¶ HIEROGLYPHICA.

Coronam dicitur legum indicium esse propterea quod certis est, vinculis complicata, quibus vita nostra veluti religata coereetur. Pier. Val. lib. 4. p. 40. F.

Ingenium etiam pro legum hieroglyphico recte ponitur: siquidem appellatione ingi legum onus fuerit etiam à Dauide nuncupatum, omnino vero leges pro subiugatione & imperio vicissim à Marone dictum. Legesq; vris & mania poter. Idem l. 48. p. 475. A.

Vulgus autem non inepte per Araneorum telas acriter, apto admodum hieroglyphico Legum notat inæqualitatem, propterea quod veluti muscæ & volatilia alia minuta, si in eas incidant, capiuntur & pereant: fortiora vero animalia peritro traxo facile quoque liberit elabuntur: ita leges imbecillum ac tenuem plebeculam cohibent atque castigant, potentioribus vero nihil aduersantur, qui eas ex arbitrio tollunt, sciunt, abrogant, & refugunt. Ibidem lib. 2. p. 251. B.

Vide inscripta.

Liberalitas.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOG.

LIBERTAS, Græce ελευθερια, vris & ελευθερος, liberalis dicitur Hebr. Nedhabab, munificentia, liberalitas proprie sumitur, pro eo quod pii sponte Deo dicant, consecrant, & tribuant: vel quod confertur in sacrificium, & in piium vsuum, nulla legis obligatione neque voto aliquo. Esdr. 8. 29. P salm. 54. & penult. P salm. 110. 3. & 119. 107. Nadhib, libe'alis, munificus, & Nedbebrim, liberales, beneficii munifici, cognominantur Magistratus, & Principes, diuites. Exod. 35. 22. P salm. 115. v. penult. Proverb. 19. 6. P salm. 47. 9. rule. Esdr. 32. 3. a verbo Nadhab. Munificum & spontaneum fecit promptum & vltaneum reddidit, libere infumplit, sumptus liberales fecit. Hinc per metathesim liberatum, & avavav, exendo liberaliter, id est avavos, liberalis. In 4. coning. Hebr. Hada'adeb, fecit se munificum, fecit se offerre liberaliter, sponte dedit, Gall. Il se non sira liberal. Est autem liberalitas virtus pecunias benefactiua, cuius contrarium est illiberalitas, secund. Arisl. lib. 1. Rhor.



Liberalitas est virtus beneficiorum erogatrix, quam pro affectu benignitatem, pro affectu beneficentiam dicimus.

Liberalitas est mediocritas circa pecunias dandas, nam liberalis dabit propter honestatem, & recte quibus oportet, & quando oportet. *ex Arist. lib. 4. Ethic.*

Liberalitas est virtus bene dispensandi diuitias in usus bonos sibi suisq; & aliis. *Ex B. Thom. secund. Secunda. q. 117. art. 1.*

Liberalitas quæ sunt comitas, humanitas & clementia. *secund. Val. Max. lib. 5.*

Liberalitas dicitur à liber, vnde liberaliter, large, magnifice. Et liberales disciplina, libero homine dignæ.

SENTENTIAE BIBLICAE.

Diuitiæ addunt amicos plurimos. *Prou. 19.*

Hilarem enim datorem diligit. *DEVS. 2. Cor. 6.*

Nesciat sinistra quid faciat dextra tua. *Matth. 6.*

Beatus est dare, quam accipere. *Act. 20.*

PATRYM SENTENTIAE.

Liberalitas est motus quidam animi, faciens & approbans liberales largitiones sine spe retributionis. *August. de diffin.*

Dandum est, quod accipere nec alteri nocet: & quum negaueris quod peti, iudicanda est iustitia, vt non cum inanem dimittas, & aliquando melius aliquid dabis, etiam quum iniuste petentem correxeris. *De serm. dom. in monte.*

Modus liberalitatis tenendus est, vt quod benefacis, quotidie facere possis. *Ambros.*

Vberior est numus ex pauo, quam thesaurus ex maximo quia non tantum quod datur, sed quantum desiderat penditur. Nempe plus tribuit, quam qui sibi nil requirit. *Amb. l. 1. de viduis.*

Non solum quaeritur quantum, sed & quanto & quo animo datur. *in epist. ad Cor.*

Domini non vult simul effundi opes sed dispensari, nisi forte vt Elitæus boues suos occidit, & pauperes pauit de eo, quod habuit, vt nulla cura teneretur domestica. *lib. 1. de offic.*

Non illa perfecta est liberalitas, si iactantia causa magis quam misericordiae largiaris: affectus tuus nomen imponit operi tuo. *ibidem.*

Non probatur liberalitas; vel largitas, si quod alter largitur, alteri quis extorqueat: si iniuste querat, & iniuste dispensandum putat. *ibidem.*

Perfecta est liberalitas, vbi silentio quis regit opus suum: & necessitatibus singulorum occulte subuenit, quem laudat os pauperis, & non labia sua. Denique perfecta liberalitas fide, causa, loco, tempore commendatur: vt principium operis circa domesticos fidei. *ibidem.*

Et alia probanda liberalitas. vt proximos seminis tui non despicias, si agere cognoscas. Melius enim est, vt ipse subuenias tuis, quibus pudor est ab aliis sumptum depolere, aut alicui postulare subsidium necessitati, non tamen vt illi, ditiores fieri, velint, quod tu possis conferre in opibus.

Est duplex liberalitas: vna quæ subsidio rei adiuuat, id est, vsu pecuniarum: altera quæ operum collatione impenditur, qua multo frequenter splendidior est, multoq; præclarior. *ibidem.*

Quicquid ex affectu pio ac sincero promittitur, hoc est decorum non superfluas adificationes aggredi, non prætermittere necessarias. *ibidem.*

Confidera Christi substantiam, ne imprudenter effundas, id est, ne immoderato iudicio rem pauperum tribus non pauperibus ne secundum dictum prudentissimi viri liberalitate liberalitas pereat. *Hier. ad Paulin.*

Liberalitas non cumulatione patrimonii, sed largitatis definitur affectu. *Hier. lib. de viduis.*

In ipsa autem liberalitate modus adhibendus est rerum & personarum: rerum, vt non omnia vni, sed singulis quaedam præstentur, vt pluribus prodesse possimus iuxta illud Prophetae, Disperfit, dedit pauperibus Personarum, vt primum iustis, deinde peccatoribus, quibus tamen prohibemur dare, non quia homines, sed quia peccatores. *Greg. in epist.*

Quibusdam inopiam ferre non valentibus, tolerabilis est minus tribuere, quam post largitatem suam ex inopia angustia murmurare. *lib. 19. Mor.*

Nunquam est vacua manus à munere, si arca cordis repleta est bona voluntate. *ibidem.*

Nulli paruus est census, cui magnus est animus, nec de rei familiaris mensura pendet modus pietatis. Maiora quidem sunt impendia diuitum, & minora mediocrium: sed nec discrepat fructus operum, vbi non deest affectus operantium. *Leo Papa in app. Dom.*

Si non est omnium æqualis facultas debet esse par pietas quoniam fidelium largitas, non de muneris pensatur pondere, sed de benevolentiae quantitate. *ibidem.*

SENTENTIAE PORTICAE.

Horat. Carm. 2.

Vivere extento Proculeius evo,
Notus in fratres animi paterni.

Illum ager penna metuente solus

Fama superstes.

Idem 4. Carm. 7.

Cuncta manus avidus fugient harenâ, amice

Qua dederis animo.

Martial. 5.

Extra fortinam est quidquid donatur amicis,

Quas dederis solus semper habebis opes.

Idem.

Qui donat, facis ipse Blesianum,

Hoc longum tibi vna dum manebit,

Hoc & post cineres erit tributum.

Virg. II. Æn.

Ante oculos, interque manus sunt omnia vestrae,

Quid. 3. Fall.

Quid moror, & variis onero tua pectora causis?

Eminet ante oculos quod petis ecce tua.

Claud. Paneg. Probi.

Hic non diuitias nigrantis aldidit antri,

Nec tenebris damnauit opes, sed largior umbrae

Sueuerat innumerat hominum ditare cetera

Quippe velut densa currentia munita nimbo,

Cernere semper erat populis vndare penates,

Astidos intrare iusque, remeare beatus.

Traxerit illa manus fluvios superabat liberis,

Aurea dona rotemus.

Idem I. Eutropo.

Nil negat, & sese vel non poscentibus offert.

SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.

Liberalitate nihil est naturæ hominis accommodatius: sed habet multas cautiones. Videndum est enim primum, ne obitu benignitas & iis ipsis, quibus videbitur benignè fieri, & ceteris, qui aliis nocent, vt in aliis liberalis sint, non beneficia, neque liberales, sed pernicioli iudicandi sunt. Deinde, ne maior sit beneficentia, quam facultas: nam qui benigniores esse volunt, quam possunt, primo in eo peccant, quod iniuriosi sunt in proximis. Tunc etiam liceat pleorūque non tam natura liberales, quam quæ gloria inductos, vt benefici videantur facere multa, quæ videtur magis proficit ab ostentatione, quam a voluntate. Tum tantum considerandum est, vt pro dignitate cuiusq; tribuatur, non mores erunt spectandi eius, in quem beneficium conferatur. *de Offic.*

Danda est opera, vt iis beneficiis quam plurimos afficiamus, quorum liberis posterisque prodatur memoria. *1. Offic.*

Liberalitate qui vntur, beneuolentiam sibi conciliant (quod aptissimum est ad quærendum viuendum) charitatem & de Beneficium & gratia, vincula sunt concordia. *2. de Finib.*

Et liberalitas est probanda, quæ sine periculo exaltationis est. *4. in Verr.*

Non ita claudenda est res familiaris, vt eam benignitas operum non possit, nec ita referenda, vt pateat omnibus. Sequatur enim largitionem rapinæ. Cum enim dando egere coeperint homines, alienis bonis manum afferre coguntur; nec tanta fiducia allegatur eorum quibus dederunt, quanta odia eorum quibus abierunt. *2. Offic.*

Cui res erepta est, est inimicus: cui data est etiam diffinitur accipere voluisse. *2. Offic.*

Bene præcepit Ennius, vt quicquid sine detrimento possit commodari, id tribuatur vel ignoto. Ex quo sunt illa communia. Non prohibere aquam profluentem, Patii ab igne capere ignem, quæ velut consilium fidele deliberanti dare: quæ sunt visus, quæ accipiunt, dant non molesta. Cuius versus non pudebit audire.

Homo qui erranti comiter monstrat viam,

Quasi lumen de suo lumine accendat fati.

Vt nihilominus ipsi luceat, cum illis accenderit.

1. Officiorum.

Sunt multi splendoris & gloriæ cupidi, qui eripiunt ab illis quod alii largiuntur, itaque arbitrantur se beneficium in illorum vitium iri, si leuement eos quancunque ratione. Id autem tantum abest ab officio, vt nihil magis officio possit esse commodum. *1. Offic.*

Propenior liberalitas esse debet in calamitosos, nisi forte digni calamitate. Benefacta enim, vt ait Ennius, mala loca, accendunt. *2. Offic.*

Melius apud bonos, quam apud fortunatos beneficium collatum puto. *2. Offic.*

Liberalis est qui suis facultatibus aut capto à prædatione dimittit, aut res alienum suscipit amicorum causa, aut in fluctibus collatione adiuuat: aut opitulatur vel in re querenda, vel largienda. *2. Offic.*

Tunc solum pretiosa est pecunia, quando viâ largienti dicitur possideri. *Boet. de consolat.*

Mollius feret liberalis, si quid cum oportet non erogauerit, quod non oportet. Arist. in ethicis. Liberalis est ferre beneficium, ut metere possis fructum. Cic.

Liberalitas est ad quiete viuendum, charitatem. Idem 2. de officiis. Liberalitas est ad quiete viuendum, charitatem. Idem 2. de officiis.

Quemadmodum seua & acerbissima crudelitas est, quae trahit ad misericordiam, quae minus diu pendit. Sicut in telis eadem ferri vis, quae minus diu pendit. Sicut in telis eadem ferri vis, quae minus diu pendit.

Quis benevolentiam proparat, & proprium est libenter facientis, cito accipere illud, quod datur, quod datur, quod datur, quod datur.

Non refert, quid sit, quod datur, nisi a volente volenti. A quibus datur, ut breuiter tibi respondente, ab his quibus dedisse dicitur.

Quae benevolentiam maius sit facultate tua, inest enim tali liberalitati cupiditas rapiendi, ut ad largiendum suppetant copiae. Sepe enim talis largitionem rapina: quum enim dando eorum, alienis bonis manus in ferre coguntur: & maiora eorum, quibus ademerunt, quam fauores eorum, quibus dederunt.

Officium liberalitatis est omni petenti dare, deos imitari. Si deos imitatus, etiam ingratum. Nam & sceleratus sol oritur, & piratas magna pecunia, diuitem omnium optimi auctore, ignorantibus beneficium datur incipiunt, ingratis perleuerant: non cessant diu beneficium congerere, vnam sortis intentionem scilicet prodelle: imitemur illi, demerentiam multa in iratum data sunt. Ingratus est, non fecit nisi in iram, sed sibi: nam gratum beneficium semper delectat, ingratum semel.

Diuisa genera largorum: quorum alteri dispensatores, alteri benefices, dispensatores, qui epulis & muneribus hitionum & leuissimum pecunias profundunt, quorum memoriam & breuem, aut nullam sunt relicturi: liberales, qui suis facultatibus aut captos ad probandum redimunt, aut amicos in filiarum collocacone iuuant: liberales re querenda vel agenda.

Idem, cuius animi sit, qui praestat, non cuius status, non est, gloria, quod ab inuito & tergierantur sic: nihil facit virtus, quod non dicit. Epist. 38. Melius tibi, qui non donant, sed proiciunt. Non voco liberalem potentiam et iratum.

Ab Aristoteli Cynicus petit talentum. Respondit, plus esse quam Cynicum deo petere, repullus petit denarium. Respondit, minus esse quam quod regem deo dare. Turpissima huiusmodi castra est, inuicem enim, quomodo neutrum daret. In talento Cynico, in denario Regem respexit, cum posset & denarium Cynico dare talentum tanquam Rex. Libro de beneficiis.

Melius Alexander, cum daret ciuitatem cuidam dicenti, non contentum inuenit humiliter fortunae suae, respondit: Non quero, quid oportet accipere, sed quid deceat me dare. Ibidem. Sicut non est liberalis, qui sibi donat, nec clemens, qui sibi ignoscit, nec misericors, qui malis suis tangitur, sed qui aliis: ita etenim non sibi ipsi beneficium dat, sed naturae suae patet, quae mouet ad releuanda nocua & appetenda proficua. Libro 3. de beneficiis.

Idem est gratum, si quod opus est vitro offeras. Benignus etiam cauti, qui dandi cogitat, cui semper dederis, ubi negas, rapere imperas. in praesentia. Duplex sit bonitas, quum accedit celeritas: minus decipitur, cui negatur celeritas. Ages sic alienum negotium, ut tuum non oblitiscaris, amico ita prodesto, ut tibi non noceras. Ibidem.

Liberalitatis duo sunt maxime probabiles fontes: verum iudicium & honesta beneuolentia. Nam quum ab his oritur, tunc deum eius ratio constat: dono autem ipsi gratiam magnitudo operum sua, sed efficaciorum aliquando oportunitas conuincit. Valerius Maximus libro quarto, cap. 8. titulus de Liberalitate.

Liberalitati, quas aptiores comites, quam humanitatem & clementiam dederim? quoniam idem genus laudis expetunt: quarum prima inopia, proxima occupatione, tertia accipit, fortuna praestatur: cumque nescias, quam maxime probes, eius tamen commentatio praecurrere videtur, cui nomen ex ipso numine questum est. Idem libro quinto, capite primo, titulus de Humanitate & Clementia.

Simplicitas ac liberalitas, ni adfit modus, in exitium vertuntur. Tacit. hist. li. 3.

Princeps non potest magna cuius largire, qui se a viatque rapinis abstineat. Qui autem recte ac proculisq; dignitate dispensat, non modo nihil cuiquam iniuste accipit, sed & ceteros frugis esse doceat, & parcere parco. Herod. in Pertinace.

Porissima dos in principe, liberalitas & clementia. Pomp. Latius in Diocletiano.

Liberalis dabit honesti gratia, & recte: nam, quibus oportet, quod oportet, & quando, & alia cuncta obseruabit, quae dandi actum rectum sequuntur, & liber, vel sine molestia.

Liberalis vnde oportet, comoda capiet, puta ex propriis rebus, quas possidet, non quia honestum sit, sed quia necessarium, ut habeat quod donet. Nec sua negliget, volens per illa quibusdam operam ferre.

Est eius, qui liberalis sit, vehementer excedere, ita ut sibi ipsi pauciora reliquantur. Nam ad se quidem ipsum non respicere, liberalis est.

Iuxta facultates liberalitas dicitur. Non enim in multitudine eorum, quae dantur, sed in dantis habitu liberalitas consistit: nec enim quicquam prohibet liberalem esse qui pauciora dat, si modo, tenuiores ei sunt facultates.

Magis liberales esse videntur, qui non comparauerunt sibi facultates, sed ab aliis, ut ex hereditate acceperunt, nam indigentiam nunquam experti sunt.

Non facile est, ut liberalis quisquam dicitur, quum neque cupiat, neque conferuet, sed contra erogat. Nec magni per se ipsas faciant pecunias, sed ut aliis dare possint. Itaque fortuna accusatur, quod qui maxima digni sunt, pecunias minime habent. Enim vero id non abique ratione contingit, fieri enim non potest, ut diuitias habeatis, qui non adhibet diligentiam, ut habeat.

Mollius feret liberalis, si quid, cum oportet, non erogauerit, quam si erogauerit, quod non oportet. Arist. li. 4. Ethic. c. 1.

APOPHTHEGMATA

Bion semper dicebat esse optabilius suam messem alteri largiri, quam alienam decerpere, Senit felicius esse dare, quam accipere. Laert. li. 4. c. 7.

Diogenes, cum a Platone petisset paululum vini, simulq; caricas, Plato misit lagenam plenam viuo. Cui Cynicus hunc in modum gratias egit: Cum interrogaris: Quot sint duo & duo & duo respondes, viginti. Ita non secundum ea, quae rogaris, das, nec ad ea, quae interrogaris respondes. Laert. l. 6. c. 2.

Aristoteles, cuidam increpanti, quod homini malo dedisset eleemolynam; Non mores, inquit, sed hominem commiseratus sum etiam improbis in necessitate succurrat vir bonus. Deditur enim hoc officium, si non meritis illius, qui iuuatur, certe naturae. Et bonus fieri potest, qui malus est. Laertius, libro quinto, cap. 1.

Demosthenes, interrogatus, quid Deo simile haberent homines? respondit, Benigne facere, Max. ferm. 8.

Xenophon, dicere solebat, multo praeclearius ac laudabilius esse beneficiorum, quam trophaeorum multitudinem post se relinquere. Stob. ferm. 46.

Arcefilas, quum Apellem Chium agrum inuisens, etiam egeve sensisset, postridie reuisit illum, decem drachmas secum adferens, & proxime assidens. Hic nihil est, inquit, praeter Empedocleis elementa. Deinde sub ceruicali etiam de posuit drachmas, ab ancilla paulo post reptas. Tunc eger, hic est, inquit, Arcefilas ludus. Eracl. l. 6. apoph. l. 1. ut.

Agessilas sibi multo iucundius esse dicebat, si milites suos daret, quam si diceret ipse. Plaut. in Lacom. apoph.

Anaxilanus interrogatus olim, quid in tyrannide omnium esse felicitissimum? respondit; In conferendis beneficiis nunquam vincit. Stob. ferm. 46.

Timandridas, quum peregrinationem suscepisset, familiarum procurationem filio delegauit. Deinde reuerus postquam rem multis partibus auctiorem reperisset, quam antea fuisset, multos dixit ab illo Deos & familiares atque hospites iniuriis affectos. Etenim quae in facultatibus supererant, ea in illos a liberis ciuibus erogari. Verum dum, inquit, in viuis agis, pauper atque egenus videris. At quum erit vita defunctus, opes & diuitiae rei familiaris deprehensae, turpitudinem tuam aperient. Aelian. l. 14. de Var. histor.



